

[Kofod-Svendsen]

dødens købmænd, som bevidst har satset på at tjene penge på forsyning af Saddam Hussein med de ødelæggelsesmidler, han så kynisk har brugt. Vi – og det gælder ikke bare Danmark, men jeg vil sige ethvert civiliseret land – har en kæmpeopgave og en kæmpeudfordring her.

Jeg har bemærket, at Socialdemokratiet i sit omtryk nu taler om kontrol – man går fra forbud til kontrol – og det tror jeg også er mere realistisk.

Hr. Niels Helveg Petersen talte om nogle internationale spilleregler, så vi virkelig får bragt den trafik af dødens købmænd ned, helst får den totalt fjernet. Der kan man jo nogle gange stille så store krav på én gang, at man slet ikke får dem opfyldt. Men det er jo en af kæmpeopgaverne i FN-sammenhæng og også i EF-sammenhæng.

Jeg havde tænkt på præcis det samme som hr. Niels Helveg Petersen, nemlig topmødets konklusion, og jeg vil bede hr. Frank Jensen læse nøje igennem, hvad topmødet i Rom fastslog om våbeneksport, om nedrustning, om våbenkontrol: at det er en af de værdige opgaver for EF's sikkerhedspolitik, og at Danmark her kan have høje visioner for, hvad EF må satse på, og at vi i nordisk sammenhæng, over for Sverige, har høje visioner om kontrol og spilleregler, og at vi i FN har høje visioner om, hvad verdenssamfundet bør gøre, for at man ikke slipper ødelæggelsesmidler løs blandt dem, som ganske enkelt ikke kan administrere at få dem i hænde.

Her har vi nogle udfordringer, som vi nok slet, slet ikke har brugt energi på at løse, nemlig udformingen af den slags spilleregler, gerne i form af kontrol.

Der er ingen tvivl om, at den ideelle og rigtige løsning var, at vi havde et forbud globalt, et generelt forbud mod våbeneksport, og så kunne der være bestemte tilladelser. Hvis vi kunne forestille os en sådan løsning vedtaget i FN og der virkelig var åbenhed og vi fik dette synspunkt knaldhårdt igennem over for udviklingslande, som vi yder udviklingsbistand til, så man ikke med den ene hånd giver udviklingsbistand og så ser, hvordan de med den anden hånd bruger store dele af deres bruttonationalprodukt på at opbygge en egen våbensamling, ja, så var der visioner over det. Men disse reelle mål kan jeg ikke rigtig genlæse i det socialdemokratiske forslag, hverken i det første eller i det omtrykte.

Her taler man om hjul- og bæltedrevne køretøjer, og man taler om civile køretøjer, der er specielt ombygget til militære formål, traktorer, påhængsvogne.

En traktor har jeg været vant til at køre som dreng – den kan sikkert også bruges i en krig – men skal vi til at begynde at kontrollere traktorer, som bliver bragt fra Bombay til Dar-es-Salaam osv., så synes jeg, at det, der er de reelle problemer, er blevet til nogle traktorkontrolsystemer. For man skriver vitterlig traktorer og påhængsvogne. Ja, påhængsvogne er også mange ting. Men er det virkelig det, der er problemet: kontrol med, hvor mange traktorer der bliver ført det ene eller det andet sted hen? Så synes jeg, man på en måde slet ikke har set problemets omfang. Og det er faktisk min hovedindvending mod det socialdemokratiske forslag, at man slet ikke går til ondets rod. Man er ikke radikal nok. Man laver lidt symptombehandling, og det synes vi faktisk ikke er klogt.

Vi vil dog samtidig gerne på det stærkeste opfordre ministeren til i alle relevante sammenhænge virkelig at gå foran med at finde spilleregler og med kontrol. Der er nogle tilfælde, hvor der må være tale om spilleregler; i andre tilfælde er det kontrol. Derfor vil jeg gerne under udvalgsarbejdet stille en række konkrete spørgsmål til ministeren for at få at vide, hvad Danmark konkret har gjort, og hvad Danmark agter at gøre. Det mener jeg er vejen frem.

Dette forslag har ædle hensigter, det betvivler jeg ikke. Men jeg synes ikke, man er kommet til ondets rod.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Det er dels hr. Kofod-Svendsens, dels hr. Niels Helveg Petersens bemærkninger, der har kaldt mig herop igen.

Jeg er enig i, at hvis det her havde været i EF-regi, så havde vi været et skridt længere i den rigtige retning. Det er det ikke. Men havde det forhindret f.eks. Saddam Hussein i at skaffe sine våben, at vi havde haft det forbud i EF-regi? Nej, det havde det ikke. Og mener man virkelig, at våbentransport udelukkes, hvis det skulle lykkes f.eks. at få det vedtaget i FN-regi?

Hvordan har man overhovedet tænkt sig, at man skulle udføre den kontrol, der skal være? Og hvad med de lande, som ikke er med i FN? Hvad gør man så ved dem? Der vil altid være